

Zbierkový predmet mesiaca január 2022 – glezg hrubozobý

Človek prikrmuje vtáctvo už po dlhý čas, i keď to nebolo vždy zámerné. Niektoré druhy, ako napr. vrabce, si zvykli žiť pri ľudských obydlíach a živiť sa tým, čo nájdu. Iné druhy ľudské sídla nevyhľadávajú. K ľudským obydlíam prichádzajú zväčša iba v zime, kedy hľadajú dostupnú potravu na krmidlách. Medzi takéto druhy patrí i glezg hrubozobý (*Coccothraustes coccothraustes*). Je to veľký spevavec s robustnou hlavou. Jeho hlavnou potravou sú semená listnatých stromov a kôstkovice, ktoré lúska svojím mohutným zobákom. Dokáže ním rozseknúť i kôstku čerešne a dostať sa tak k jej semenu. Hniezdi najmä v listnatých lesoch s výskytom dubov, hrabov a bukov, ktorých semená mu slúžia ako potrava. Zaujímavé je, že v zime sa populácie zo Slovenska presúvajú do južnej Európy a sem prilietajú populácie zo severu. Na krmidlách sa správa agresívne voči iným vtákom. Môžeme ho prikrmovať semenami a orechmi. V zbierkach Vlastivedného múzea v Považskej Bystrici spravujeme dva dermoplastické preparáty glezga, ktoré sme medzi naše zbierky zaradili v rokoch 1984 a 2009.

Naša krajina sa za posledné desaťročia veľmi zmenila. V minulosti boli malé polia oddelené mezzami – neobrobenými pásmi zeme s poľnými burinami, kríkmi a radmi stromov. Niektoré polia boli nezorané a ležali úhorom. V krajine bolo viac lúk, ktoré sa kosili v rôznych obdobiach a aj menej často. Plody bylín, kríkov a stromov poskytovali vtáctvu dostatok potravy aj počas dlhej a tuhej zimy. Dnes vidíme navôkol veľké lány polí, nakrátko pokosené trávniky, pôvodné stromy a kry nahradili ozdobné ihličnany. Krajina už neposkytuje dostatočné množstvo potravy pre vtáky, ktoré u nás zimujú. Preto má prikrmovanie vtákov počas zimného obdobia veľký význam. S prikrmovaním začíname na jeseň a končíme s príchodom jari. Ukazuje sa, že na plnom krmidle sa zastavia aj vtáky smerujúce na svoje hniezdiská v jarných mesiacoch.